

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 19 april 2023
(OR. en)

8465/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0099(NLE)**

**EDUC 131
DIGIT 71
JEUN 70
EMPL 178
SOC 254**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 205 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 205 final.

Bilaga: COM(2023) 205 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 18.4.2023
COM(2023) 205 final

2023/0099 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning

{SWD(2023) 205 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Utbildning är nyckeln till personlig utveckling, social sammanhållning, konkurrenskraft och innovation. Den utgör också en viktig grund för ett rättvisare, resilientare och hållbarare Europa. Detta återspeglas i **Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021-2030)**¹, där **den gröna och den digitala omställningen** tillhör de strategiska prioriteringarna.

I dag står digital utbildning i centrum för dessa insatser. Under Covid-19-pandemin framhövs behovet att förbättra **utbildningssystemens digitala beredskap** vad gäller resiliens, kvalitet, inkludering, tillgänglighet och säkerhet. I Europeiska kommissionens meddelande **Handlingsplan för digital utbildning 2021-2027**² fastställs två strategiska prioriteringar för att uppnå detta: att främja utvecklingen av ett högpresterande digitalt utbildningssystem och att förbättra den digitala kompetensen och de digitala färdigheterna för den digitala omställningen.

Medlemsstaterna välkomnade handlingsplanen i **rådets slutsatser om digital utbildning i Europas kunskapssamhällen**³. Där bekräftades behovet av ett närmare samarbete och kommissionen uppmanades att inleda en strategisk reflektionsprocess om de faktorer som bidrar till en framgångsrik digital utbildning. Efter uppmaningen från ordförande Ursula von der Leyen 2021 om ledarnas uppmärksamhet och en strukturerad dialog på högsta nivå om digital utbildning och kompetens, genomförde kommissionen en **strukturerad dialog om digital utbildning och kompetens** med alla medlemsstaterna under 2022.

I sina återhämtnings- och resiliensplaner har medlemsstaterna avsatt 130 miljarder euro till åtgärder som stöder den digitala omställningen – 26 % av planernas totala tilldelning. Av detta är 16,5 miljarder euro reserverade för att förbättra konnektiviteten och nästan 23 miljarder euro för digital utbildning och utveckling av digitala färdigheter⁴. Det är nu av yttersta vikt att detta genomförs.

Detta förslag återspeglar behovet av ett högpresterande digitalt utbildningsekosystem (inbegripet infrastruktur, konnektivitet, organisation, kapacitet) och bygger **på de främsta faktorerna som bidrar till en framgångsrik digital utbildning** som fastställdes i handlingsplanen och i rådets slutsatser, och även på resultaten i den strukturerade dialogen. Det innehåller rekommendationer till medlemsstaterna om hur de ska kunna uppnå **tillgänglig, och inkluderande digital utbildning av god kvalitet för alla**. Förslaget är inriktat på **formell utbildning** och på de investeringar, det kapacitetsbyggande och det samarbete som behövs för att man ska kunna utnyttja potentialen hos digital teknik för att stärka undervisning, inläring och bedömning och förbättra alla studerandes läranderesultat. I

¹ 2021/C 66/01

² COM(2020) 624 final.

³ 2020/C 415/10

⁴ Beloppen i detta avsnitt har beräknats med hjälp av bilaga VII i RRF-förordningen.

detta avseende framhålls vikten av meningsfull integrering av digital teknik i skolor och på universitet, kopplad till pedagogiska och organisatoriska undervisningsmetoder i alla ämnen.

Framgångsrik digital utbildning handlar om att **skapa fler och bättre möjligheter till inläring och undervisning för alla i den digitala tidsåldern**. Med hjälp av digitala lösningar har EU:s utbildningssystem under de senaste åren blivit tillgängligare. I en snabbt föränderlig och allt osäkrare värld är det dock nödvändigt att fortsätta att förbättra utbildningens ändamålsenlighet och effektivitet och stödja diversifieringen av undervisning och lärande, bland annat med hjälp av befintliga och nya digitala lösningar. Även om samhället förändras förblir utbildning en grundläggande mänsklig rättighet och allmän tillgång till utbildning måste garanteras och utvidgas till den digitala världen.

Användarcentrerade digitala verktyg kan tillföra innovativa lösningar till utbildning och stödja lärarna genom att minska deras administrativa börda. Dessutom kan de hjälpa lärarna att anpassa sitt arbete och undervisningssystemen till omstörtande teknik som generativ artificiell intelligens och annan ny teknik som snabbt kommer in i elevernas miljöer med de möjligheter och risker som det medför. Generativa AI-verktyg skapar nya möjligheter till lärande och kan hjälpa de studerande att förbättra sin inläringstakt och självförmåga samtidigt som de ger upphov till nya frågor, exempelvis om bedömning och upphovsmannarätt. Framgångsrik digital utbildning är därför en förutsättning för att studenterna ska kunna tillägna sig de färdigheter de behöver för att lyckas i dagens värld.

Det här förslaget är **en del av de initiativ som kommissionen och medlemsstaterna har lagt fram för att säkerställa en människocentrerad digital omställning**. Det överensstämmer också med målen i handlingsplanen för digital utbildning, policyprogrammet för det digitala decenniet⁵, den europeiska förklaringen om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet⁶ och den europeiska strategin för ett bättre internet för barn⁷. I handlingsplanen för digital utbildning, policyprogrammet för det digitala decenniet, den nya kompetensagendan för Europa⁸, handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter⁹ och jämlikhetsunionens strategier fastställs ambitiösa mål på EU-nivå för att uppmuntra åtgärder för digital omställning och säkerställa hållbar tillväxt och innovation i EU. I förslaget tas också hänsyn till det pågående arbetet med digital omställning inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och det är anpassat till resultaten av rapporten från konferensen om Europas framtid.

Förslaget bygger på den första strategiska prioriteringen (främja utvecklingen av ett högpresterande digitalt utbildningssystem) i handlingsplanen för digital utbildning och kompletterar **förslag till rådets rekommendation om att förbättra utbudet av digitala färdigheter i utbildningen**.

⁵ Beslut (EU) 2022/2481.

⁶ COM(2022) 28 final.

⁷ COM(2022) 212 final.

⁸ COM(2020) 274 final.

⁹ COM(2021) 102 final.

- **De främsta utmaningarna som tas upp i den föreslagna rådsrekommendationen**

Erfarenheterna från covid-19-pandemin och den strukturerade dialogen har avslöjat mångfalden i medlemsstaternas investeringar och politik till stöd för digital utbildning och digitala färdigheter. Även om de flesta medlemsstater har strategier för den digitala omställningen av utbildning och för att ordna utbildning i digitala färdigheter är dessa strategier inte alltid tillräckligt specifika, detaljerade eller omfattande. En analys av politiken i unionen visar att det saknas en strategisk översikt som kopplar samman olika sektoriella och territoriella nivåer i den politiska strategin. Det finns flera gemensamma utmaningar som medlemsstaterna står inför när det gäller att utveckla högpresterande digitala utbildningsekosystem:

- Avsaknad av en systematisk myndighetsövergripande strategi när det gäller digital utbildning och problem med ändamålsenlig samordning mellan förvaltningsnivåer.
- Avsaknad av ett strategiskt fokus på investeringar i infrastruktur, utrustning och innehåll för digital utbildning, inbegripet socioekonomiska och territoriella skillnader.
- Otillräcklig digital utbildning av lärare och annan personal när det gäller att anpassa tekniken för undervisning och lärande och att använda den på bästa sätt.
- Otillräcklig övervakning och utvärdering av politiken för digital utbildning och dess effekt.

Styrning av politiken för digital utbildning

- Trots framsteg och utmärkta exempel på innovation har insatserna ännu inte lett till någon systematisk digital omställning inom utbildning. Det finns framför allt två centrala utmaningar.
- För det första kräver införandet av digital teknik i utbildningssystemen en myndighetsövergripande strategi som säkerställer **samarbete och samordning mellan de olika förvaltningsavdelningarna**. En ändamålsenlig digitalisering av en skola kräver nära samordning mellan myndigheterna som ansvarar för **infrastrukturen** för att konnektivitet ska säkerställas, **finansiering** för att få medel till investeringarna och **utbildning** för att anpassa läroplanerna och stödja lärarna. I medlemsstater med en hög grad av regional eller lokal autonomi är det dessutom avgörande med samordning mellan olika förvaltningsnivåer. Den strukturerade dialogen visade att sådana samordningsinsatser är komplicerade och utmanande, vilket leder till att många medlemsstater har **flera sektorsstrategier som genomförs oberoende av varandra**. Detta riskerar att skapa silostrukturer eller överlappningar så att man går miste om tillfällen till synergier och större genomslagskraft. **Bristen på en sådan myndighetsövergripande strategi** har identifierats som **den största utmaningen** när det gäller att utveckla och genomföra en politik för digital utbildning och digitala färdigheter.
- För det andra beror utvecklingen av meningsfulla digitala lösningar och utbredd användning av dem i hög grad på att **många relevanta aktörer engagerar sig och tar ansvar**. Detta innebär att det behövs en nära dialog mellan beslutsfattare, lärare och annan personal, leverantörer av digitala lösningar, arbetsmarknadens parter, företag, föräldrar och studerande. Den strukturerade dialogen visade att även om många länder har formella plattformar för samråd med berörda parter, **har de inte kommit så långt när det gäller nära samarbete**, särskilt inte vad gäller samverkan

mellan utbildningsinstitutioner, lärare och industrin, däribland teknikleverantörer och arbetsgivare. Medlemsstaterna har visat ett ökat intresse för offentlig-privata partnerskap, däribland med sektorn för utbildningsteknik (EdTech), för att ytterligare utöka och stärka ekosystemet för digital utbildning samtidigt som hänsyn tas till viktiga frågor som dataskydd.

Investering i digital infrastruktur för utbildning

Konnektiviteten i skolan är fortfarande olika utvecklad mellan och i EU-länderna, och höghastighetsinternet i skolorna är fortfarande sällsynt¹⁰, särskilt i landsbygdsområden och avlägsna områden där konnektiviteten släpar efter¹¹. Enligt de senaste uppgifterna är det i EU endast 11 % av eleverna på låg- och mellanstadiet, 17 % på högstadiet och 18 % på gymnasiet som har tillgång till en internethastighet på över 100 Mbit/s i skolan, långt ifrån EU-målet för 2025 om höghastighetsbroadband på minst 1 Gbit/s för alla skolor¹². När det gäller **skolutrustning** varierade andelen elever i skolor där mer än 90 % av den digitala utrustningen var i drift, från 61 % på låg- och mellanstadiet till 73 % på gymnasienivå¹³. Otillräcklig tillgång till digital utrustning (särskilt surfplattor och bärbara datorer) ansågs av lärarna vara det största hindret för användning av digital teknik i undervisning och lärande¹⁴. **Högre utbildningsanstalter tenderar att ha bättre konnektivitet och vara bättre utrustade**, men integrationen och införandet av ändamålsenliga digitala utbildningsmetoder går fortfarande långsamt.

Användningen av teknik i undervisning och lärande påskyndades avsevärt genom covid-19-pandemin, men det innebar också att **ojämligheterna inom utbildningen** belystes och förvärrades. Elevernas socioekonomiska bakgrund är fortfarande den starkaste faktorn för utbildningsresultaten. Detta återspeglas också i tillgången till digital utbildning: mindre gynnade elever, till exempel med en **bakgrund med låg utbildning eller låg inkomst, eller med romsk bakgrund eller invandrarbakgrund**, har sämre tillgång till datorer hemma¹⁵ och börjar använda digitala enheter senare i livet jämfört med mer gynnade elever¹⁶. Avsaknaden av tillgänglig digital teknik och tekniska hjälpmedel skapar stora hinder för **personer med funktionsnedsättning**, och hindrar deras förmåga att på ett självständigt och oberoende sätt studera i formella utbildningsmiljöer.

Den strukturerade dialogen om digital utbildning och digitala färdigheter och de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna bekräftar **vilken vikt medlemsstaterna fäster vid att ge utbildningsinstitutionerna tillgång till ändamålsenlig och rättvis digital infrastruktur**. Konnektivitet, digital utrustning, plattformar och innehåll prioriteras i medlemsstaternas reformer och investeringar på det här området.

¹⁰ Europeiska kommissionen (2019). 2nd Survey of Schools: ICT in Education. Luxemburg: EU:s publikationsbyrå.

¹¹ SWD(2021) 167 final.

¹² COM(2016) 587 final.

¹³ Europeiska kommissionen (2019). 2nd Survey of Schools: ICT in Education. Luxemburg: EU:s publikationsbyrå.

¹⁴ Se ovan.

¹⁵ OECD (2018). Getting ready for the digital world, PISA 2018: Insights and Interpretations. Paris: OECD Publishing.

¹⁶ Biagi F., Rodrigues M. (2017). Digital technologies and learning outcomes of students from low socio-economic background: An analysis of PISA 2015. JRC Science for Policy Report.

En kommande rapport från **Europeiska revisionsrätten** kommer att ge ytterligare belägg för EU-stödets ändamålsenlighet för digitaliseringen av skolor¹⁷.

Andra **problem rör underhåll av utrustning och enheter** och utmaningen att hålla jämna steg med den snabba tekniska utvecklingen vad gäller innehåll, metoder och verktyg för undervisning och lärande. Länder som har många digitala verktyg och plattformar uttrycker en växande oro över **driftskompatibilitet** mellan system och tjänster. Medlemsstaterna söker också sätt att öka **tillgången till digitalt utbildningsmaterial av hög kvalitet** på sina egna språk. Dessutom oroar sig utbildningsinstitutioner på alla nivåer över hur de ska uppfylla dataskyddskraven, **skydda de studerandes personliga integritet** och förebygga hot mot **cybersäkerheten**.

Digital utbildning för lärare och annan personal

Lärarna är **de viktigaste personerna** för att införandet av digital teknik i utbildningen ska lyckas, och de måste vara nära involverade och rådfrågas i integreringen. Många studier visar att lärare är mer benägna att använda digital teknik i sin undervisning om skolorna **uppmuntrar relevant planering och relevant samarbete när tekniken används i utbildningen**¹⁸. Lärarna har unika förutsättningar att utbilda kommande generationer enligt högsta möjliga standard. De måste ha riktat stöd för att med tillförsikt och på bästa sätt integrera digitaliseringen i sin pedagogik, så att den fungerar för eleverna och underlättar inkluderande och tillgängligt lärande. Vissa skolor har IKT-samordnare som stöder lärare med alla administrativa IKT-uppgifter och låter dem fokusera på sina huvuduppgifter. En systematisk och långsiktig strategi för att integrera tekniken i skolverksamheten är dock för närvarande mer undantag än regel. Före covid-19-pandemin var det exempelvis **endast omkring en tredjedel av eleverna som gick i skolor som hade skriftliga planer för användningen av digital teknik för pedagogiska ändamål**¹⁹. Otillräcklig kapacitet innebär för många utbildningsinstitutioner att det fortfarande är en utmaning att utveckla och genomföra en institutionell digital utbildningsstrategi som beaktar lärarnas och elevernas behov. Initiativ för att öka **utbildningsinstitutionernas ledares kapacitet** att leda den digitala omställningen förekommer i vissa medlemsstater men är inte särskilt utbredd.

En av de faktorer som främst påverkade kvaliteten på lärandet under nedstängningen under covid-19 var utbildarnas digitala kompetens²⁰. I EU rapporterade dock i genomsnitt färre än hälften av lärarna (49,1 %) att IKT ingick i deras formella utbildning²¹, och endast 39 % av

¹⁷ Europeiska unionens revisionsrätt, Indicative timetable of publication of reports from January to December 2023,

https://www.eca.europa.eu/sites/ep/en/Documents/Timetable_of_upcoming_publications_EN.pdf.

¹⁸ Fraillon, J., Ainley, J., Schulz, W., Friedman, T., Duckworth, D. (2019). Preparing for Life in a Digital World: International Computer and Information Literacy Study 2018 International Report (förbereda sig för livet i en digital värld: IEA:s internationella dator- och informationskompetensstudie 2018, internationell rapport, ej översatt till svenska). Amsterdam: IEA.

¹⁹ Europeiska kommissionen (2019). 2nd Survey of Schools: ICT in Education. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå.

²⁰ Digital Education Action Plan Staff Working Document, SWD(2020) 209 final

²¹ Education and Training Monitor 2020

lärarna kände sig väl förberedda för att använda digital teknik i undervisningen²². Även om lärare och andra utbildare måste ha de nödvändiga digitala pedagogiska färdigheterna²³, är det viktigt att det finns en förtroendebaserad strategi från både myndigheter och berörda parter som ger lärarna möjligheter och stöder dem att på bästa sätt utnyttja tekniken i undervisning och lärande.

Den höga graden av självständighet hos de högre utbildningsanstalter som vanligtvis tillhandahåller **program för grundläggande lärarutbildning** har i många länder lett till förseningar i införandet av digitala pedagogiska färdigheter i lärarutbildningens kursplan. Den höga medelåldern bland lärarna i de flesta EU-länder innebär också att utmaningar med digital pedagogik inte kan hanteras enbart genom grundutbildning. Den strukturerade dialogen visade att många medlemsstater nyligen har **utökat sitt utbud av fortbildningsmöjligheter för lärare och andra utbildare när det gäller digital pedagogik**. Åtskilliga medlemsstater pekar dock på svårigheter med att få lärare att delta, och arbetsmarknadens parter betonar att lärare ofta saknar tid för kontinuerlig fortbildning. Även om deltagande i kontinuerlig fortbildning övervakas i de flesta medlemsstater läggs mindre fokus på att bedöma fortbildningens inverkan på lärarnas färdigheter. Detta kan leda till obalans mellan utbildningsutbudet och utbildarnas behov.

Övervakning och utvärdering av politik och effekter

Även om **de flesta medlemsstater har strategier** för att hjälpa utbildningsinstitutionerna att använda digital teknik, är dessa inte alltid tillräckligt specifika, detaljerade eller omfattande. Dessutom är det endast ett fåtal som regelbundet övervakar eller utvärderar genomförandet eller gör översyner med hänsyn till ny teknisk utveckling och tillhörande inlärningsbehov²⁴. Ramarna för övervakning av läget när det gäller faktorer som möjliggör digital utbildning är väl utvecklade endast i ett fåtal medlemsstater. I många fall tillämpas **en fragmenterad eller tillfällig strategi för övervakning**. Ett särskilt problem, som påverkar den övergripande konsekvensbedömningen av investeringar, är bristen på information om användningen av enheter och bristen på system för att övervaka och hålla reda på utbildningsinstitutionernas digitala infrastruktur.

På EU-nivå är **tillgången till uppgifter och belägg fortfarande en stor utmaning**. Storskaliga internationella studier publiceras bara med mycket långa intervall, vilket gör det svårt att hålla jämna steg med den snabbt föränderliga digitala utbildningen och de innehåller inte alla uppgifter som behövs för att utforma politiska instrument och stödinstrument.

• Syftet med den föreslagna rådsrekommendationen

Syftet med detta förslag är att främja nödvändiga strukturreformer och investeringar i medlemsstaterna för att åstadkomma en betydande förändring inom den digitala

²² OECD (2019), TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners. Paris: OECD Publishing.

²³ OECD (2019), TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and School Leaders as Lifelong Learners. Paris: OECD Publishing.

²⁴ Europeiska kommissionen/Eacea/Eurydice, 2019. Digital Education at School in Europe. Eurydice Report. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå.

omställningen av utbildningen och göra det möjligt att tillhandahålla utbildning utifrån följande:

- En sammanhängande strategi som specifikt hanterar digital utbildning och digitala färdigheter, förbättrar den politiska återkopplingen genom bättre övervakning och utvärdering av politiken för den digitala utbildningen samt en snabbare integrering av dessa resultat för anpassning av politiken.
- En myndighetsövergripande strategi för digital utbildning och ökat samarbete och ökad samordning med och mellan berörda parter, inbegripet med den privata sektorn.
- Nya och stärkta partnerskap med lärare, samtidigt som man säkerställer tillgång till digital utbildning för alla lärare, utbildare och annan personal och stöd till digital kapacitetsuppbyggnad för alla utbildningsinstitutioner.
- Rättvisa och resultatenriktade investeringar i tillgänglig, inkluderande och säker digital utbildning av god kvalitet.

- **Den internationella dimensionen**

Förslaget bygger på och kompletterar arbetet på internationell nivå. Det bidrar till **FN:s mål för hållbar utveckling**²⁵, särskilt mål 4 om god utbildning för alla.

Initiativet är förenligt med det pågående arbetet som görs av **FN:s generalsekreterare** med en färdplan för digitalt samarbete och ligger i linje med uppmaningen att vidta åtgärder för digitalt lärande på Global Transform Education Summit.

Förslaget bidrar också till målen för EU:s strategi **Global Gateway** att bygga upp hållbar och tillförlitlig konnektivitet som fungerar för människorna och miljön.

Med initiativet bekräftas vikten av att samarbeta över gränserna, särskilt med EU:s utvidgnings- och grannskapsländer, däribland partner på västra Balkan, för att säkerställa att ingen lämnas utanför och att alla får rätt till inkluderande utbildning av god kvalitet.

- **Verktyg till stöd för genomförandet**

Kommissionen har för avsikt att inrätta en högnivågrupp för digital utbildning och digitala färdigheter för att i ett formellt sammanhang gå vidare med den informella samordningen mellan de nationella samordnarna inom ramen för den strukturerade dialogen. Den skulle samla sakkunniga inom utbildningsvärlden och den digitala världen och kunna användas för att utveckla riktlinjer och andra verktyg som kan underlätta en vidareutveckling av digital utbildning.

Förslaget kommer också att stödjas av följande:

- Arbetsgruppen för digital utbildning: inläring, undervisning och bedömning.
- EU-instrument, såsom instrumentet för tekniskt stöd, och EU-finansiering, såsom Erasmus+, Europeiska socialfonden+, Fonden för en rättvis omställning, Europeiska

²⁵

<https://sdgs.un.org/>.

regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa och NDICI – Europa i världen.

- Befintliga EU-verktyg, plattformar och grupper (den europeiska digitala utbildningsplattformen, Europeiska Saltos digitala resurscentrum, Europeiska skolutbildningsplattformen, inklusive eTwinning, Selfie, Selfie for Teachers, webbplattform för vuxenutbildning i Europa (Epale), plattformen Better Internet for Kids, Elev- och lärarhörnan).
 - Insamling av jämförande belägg för viktiga möjliggörande faktorer i hela EU.
 - Förbättrade belägg och bättre analys genom Learning Lab om investeringar i utbildning av god kvalitet;
 - Rapportering och övervakning inom den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning.
- **Komplementaritet med andra initiativ**

Förslaget kompletterar och bidrar till genomförandet av andra kommissionsinitiativ som presenteras i följande:

- Meddelandet om det europeiska området för utbildning²⁶.
- Handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027²⁷.
- Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft²⁸.
- EU:s politiska program för det digitala årtiondet²⁹.
- EU:s akademi för cyberkompetens.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget överensstämmer med artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen i artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget).

Det kommer fullt ut att respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt deras kulturella och språkliga mångfald, samtidigt som det återspeglar den kompletterande och stödande roll som EU har och de frivilliga insatser som det europeiska utbildningssamarbetet bygger på. Vad gäller det europeiska området för utbildning kommer initiativet att stödja medlemsstaternas insatser för att utarbeta

²⁶ COM(2020) 625 final.

²⁷ COM(2020) 624 final.

²⁸ COM(2020) 274 final.

²⁹ Beslut (EU) 2022/2481.

och genomföra politiska strategier och mekanismer, enligt vad som är lämpligt utifrån deras nationella system och strukturer.

Initiativet innebär ingen utökning av EU:s föreskrivande befogenheter eller bindande åtaganden för medlemsstaterna. Dess europeiska mervärde ligger i EU:s förmåga att mobilisera politiskt engagemang och stödja utbildningssystemen genom politiska riktlinjer, gemensamma verktyg och instrument.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i EU-fördraget.

Varken förslagets innehåll eller form går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål. De åtaganden som medlemsstaterna kommer att göra är frivilliga och det står varje medlemsstat fritt att besluta om hur förslaget ska genomföras.

- **Val av instrument**

För att bidra till att de mål som anges i artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget uppnås föreskrivs i det fördraget att rådet ska anta rekommendationer på förslag av kommissionen.

En rådsrekommendation är ett lämpligt instrument på utbildningsområdet, där EU har en stödjande skyldighet, och det är ett instrument som ofta används för åtgärder på EU-nivå inom detta område.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

En bedömning av de möjligheter och utmaningar som den digitala omställningen medför för utbildningen gjordes i det arbetsdokument från kommissionens avdelningar som medföljde meddelandet Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027³⁰.

Kommissionen kommer att genomföra en omfattande översyn av handlingsplanen 2024 för att bedöma dess räckvidd och effekter.

I detta förslag kombineras dessa resultat med resultaten av den strukturerade dialogen med medlemsstaterna, där man diskuterade de befintliga nationella ramarnas och den nationella lagstiftningens beredskap att tillgodose behoven i samband med digital utbildning och digitala färdigheter.

- **Samråd med berörda parter**

Förslaget bygger på resultaten av det offentliga samrådet om handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027³¹ och synpunkter som samlats in under en omfattande samrådsprocess³².

³⁰ SWD(2020) 209 final.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Förslaget bygger på följande:

- Resultatet av den strukturerade dialogen med medlemsstaterna om digital utbildning och digitala färdigheter.
- Erfarenheter från genomförandet av den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning, utbildningsöversikten och bidrag från arbetsgruppen för digital utbildning: inlärning, undervisning och bedömning.
- En mängd rapporter om och studier av covid-19-krisens påverkan, rättvisa i utbildning, inkluderande system, osv.
- Index för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi) – rapporter
- OECD:s rapport ”Enabling factors for effective and equitable digital education: state of play and promising policies”.

- **Konsekvensbedömning**

Någon konsekvensbedömning har inte genomförts eftersom åtgärderna kompletterar medlemsstaternas initiativ och är av frivillig karaktär, och med tanke på omfattningen av de förväntade konsekvenserna. Förslaget har tagits fram med hjälp av tidigare studier, samråd med medlemsstaterna och det offentliga samrådet³³.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget är förenligt med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns genom Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till skydd av personuppgifter i artikel 8, akademisk frihet i enlighet med artikel 13, rätten till utbildning enligt artikel 14, rätten till icke-diskriminering enligt artikel 21 och rätten till integrering för personer med funktionsnedsättning enligt artikel 26.

Åtgärderna ska genomföras i enlighet med EU:s lagstiftning om skydd av personuppgifter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän dataskyddsförordning).

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det här initiativet kommer inte att kräva ytterligare resurser från EU:s budget och dess genomförande kommer att stödjas av EU:s befintliga finansieringsinstrument.

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12453-Digital-education-action-plan-update/-/public-consultation_sv.

³² En sammanfattande rapport bifogas till arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

³³ Fullständiga hänvisningar finns i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Till stöd för genomförandet föreslår kommissionen att man tillsammans med medlemsstaterna utarbetar aktiviteter för ömsesidigt lärande, identifierar god praxis och tillhandahåller forskning, vägledande material och andra evidensbaserade produkter.

Kommissionen kommer också att hjälpa till att skapa komparativa belägg för de viktigaste möjliggörande faktorerna för digital utbildning i hela EU, med hjälp av en undersökning om digital utbildning i Europa som genomförs i medlemsstaterna.

Kommissionen avser att rapportera om användningen av rådets rekommendation inom den strategiska ramen för det europeiska området för utbildning.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Huvuddragen i förslaget till rådets rekommendation och arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar**

I den föreslagna rådsrekommendationen bekräftas den digitala utbildningens roll för att stödja utbildningssystemens resiliens, tillgänglighet, kvalitet och inkludering och för att göra det möjligt för de studerande att lyckas i dagens digitala värld.

Med utgångspunkt i resultaten av den strukturerade dialogen med medlemsstaterna beskrivs i förslaget de viktigaste möjliggörande faktorerna för allmän tillgång till inkluderande och tillgänglig digital utbildning av god kvalitet. Detta omfattar att hantera den digitala klyftan mellan grupper och regioner, som har blivit ännu tydligare mot bakgrund av covid-19-krisen.

I rekommendationen föreslås vägledning och åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att genomföra en myndighetsövergripande strategi som också omfattar flera berörda parter. Strategin ska användas för att utveckla, genomföra och övervaka politiken för den digitala utbildningen, tillsammans med målinriktade och verkningsfulla investeringar. Dessutom främjar rekommendationen en kultur av innovation nedifrån och upp och digitalisering som leds av utbildningspersonal.

I det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar beskrivs berörda parter, åsikter och där finns exempel på belägg, politik och praxis som ligger till grund för förslaget.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om de viktigaste möjliggörande faktorerna för framgångsrik digital utbildning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165.4 och 166.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

1. I **Europeiska rådets slutsatser** av den 9 februari 2023 betonades behovet av djärvare och ambitiösare åtgärder för att genom utbildning, fortbildning, kompetensutveckling och omskolning vidareutveckla de kompetenser som krävs för den gröna och den digitala omställningen och klara de utmaningar som bristen på arbetskraft och omvandlingen av arbetstillfällen innebär, även i samband med demografiska utmaningar.
2. Utbildning är nyckeln till personlig utveckling, social sammanhållning, konkurrenskraft och innovation, och en viktig byggsten för ett rättvisare, resilientare och hållbarare Europa. I detta sammanhang efterlystes i meddelandet om **det europeiska området för utbildning**³⁴ utbildningspolitik och investeringar i utbildning som inriktas på en inkluderande grön och digital omställning för ett hållbart och resurseffektivt samhälle och en hållbar och resurseffektiv ekonomi.
3. Under Covid-19-pandemin framhövdes behovet att förbättra utbildningssystemens digitala beredskap i fråga om resiliens, kvalitet, inkludering, tillgänglighet och säkerhet. De snabba tekniska förändringarna kräver en människocentrerad digital omställning och ett utbildningssystem som är anpassat till den digitala tidsåldern. För att hantera dessa utmaningar har kommissionen antagit **handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027**³⁵. Syftet med handlingsplanen är att motverka den digitala klyftan och ojämlikheter i utbildningen, och den belyser teknikens potential att underlätta tillgängligare, flexiblare, individanpassad och elevcentrerad undervisning och inläring.
4. I den första strategiska prioriteringen i handlingsplanen – att främja utvecklingen av ett högpresterande digitalt utbildningssystem – betonades behovet att på ett konsekvent och hållbart sätt stärka digital kapacitet och resiliens i

³⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025, COM(2020) 625 final, 30.9.2020.

³⁵ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027. Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern*, COM(2020) 624 final av den 30.9.2020.

utbildningssystemen. I detta syfte har faktorer som relevant infrastruktur, konnektivitet och digital kapacitet fastställts i handlingsplanen och ytterligare kompletterats i **rådets slutsatser om digital utbildning i Europas kunskapssamhällen**³⁶.

5. För att tillgodose behovet av tillgänglig och inkluderande digital utbildning av hög kvalitet, bör denna rekommendation ta upp följande **viktiga möjliggörande faktorer**: i) En strategi för digital utbildning och digitala färdigheter, ii) en myndighetsövergripande samordning och engagemang från flera berörda parter, iii) kapacitetsuppbyggnad för utbildningsinstitutioner och lärare och iv) konsekvensinriktade investeringar.
6. Ett ändamålsenligt genomförande av dessa faktorer kräver åtgärder på högsta nivå, och sträcker sig längre än till enbart utbildningsministerierna. I sitt tal om tillståndet i Europeiska unionen 2021 uppmanade kommissionens ordförande ledarna att fokusera på digital utbildning och digitala färdigheter. Detta ledde till **en strukturerad dialog med medlemsstaterna om digital utbildning och digitala färdigheter**³⁷. Resultatet av den strukturerade dialogen belyste ett antal gemensamma utmaningar för medlemsstaterna när det gäller den digitala omställningen av utbildningssystemen, vilket visar på behovet att utbyta bästa praxis på unionsnivå.
7. Rådets resolution om en **strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)** främjar i detta sammanhang europeiskt samarbete inom utbildning för att ytterligare stödja vidareutvecklingen av utbildningssystemen i medlemsstaterna. Syftet är att säkerställa alla medborgares personliga, sociala och yrkesmässiga utveckling, och samtidigt främja demokratiska värden, jämlikhet, social sammanhållning, aktivt medborgarskap och interkulturell dialog liksom en hållbar social och ekonomisk utveckling, den gröna och den digitala omställningen och anställbarhet.
8. För att återspegla behovet av en myndighetsövergripande strategi när det gäller den digitala omställningen av utbildningen utsåg medlemsstaterna 2022 sina företrädare till **högnivågruppen av nationella samordnare till den strukturerade dialogen om digital utbildning och digitala färdigheter**. Deras mandat är att företräda sina länders relevanta myndigheter med ansvar för olika aspekter av digital utbildning och digitala färdigheter (inbegripet utbildning, arbetskraft, digitalisering, näringsliv och finans). Denna strategi har visat sig användbar och nödvändig för att på ett ändamålsenligt sätt föra samman sakkunskap från olika sektorer och den bör fortsätta.
9. I sitt tal om tillståndet i unionen 2022³⁸ föreslog kommissionens ordförande att 2023 skulle vara **Europaåret för kompetens**³⁹. Detta innebär också att de pågående satsningarna måste intensifieras för att de färdigheter som behövs för den digitala omställningen ska förbättras. Omställningen beror nu mer än någonsin på att berörda parter från alla sektorer i samhället, ekonomin och utbildningen deltar och bidrar på ett samordnat sätt.
10. I den första principen i **den europeiska pelaren för sociala rättigheter**⁴⁰ fastslås att alla har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att behålla och

³⁶ EUT C 415, 1.12.2020, s. 22.

³⁷ [Handlingsplanen för digital utbildning – åtgärd 1 | Det europeiska området för utbildning \(europa.eu\)](#)

³⁸ [Tillståndet i unionen – tal av ordförande Ursula von der Leyen \(europa.eu\)](#).

³⁹ COM(2022) 526 final.

⁴⁰ EUT C 428, 13.12.2017, s. 10.

tillägna sig färdigheter som gör att man kan delta fullt ut i samhället och klara omställningar i arbetslivet. Alla europeiska medborgare bör ha tillgång till digital utbildning som gör det möjligt för dem att utveckla sina kunskaper och färdigheter och den kompetens som krävs för att aktivt delta i dagens alltmer digitala samhälle. Den mänskliga rätten till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande, som fastställs i och skyddas av **Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna**, bör alltid garanteras. Alla EU-medborgare ska ha tillgång till lämpliga, tillgängliga och säkra lärmiljöer, inbegripet digitala.

11. I **jämlikhetsunionens strategier**⁴¹, som antagits av kommissionen, betonas hur viktigt det är med god och inkluderande utbildning för att möjliggöra framsteg mot en jämlikhetsunion för alla, oavsett kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.
12. Covid-19-krisen har ytterligare förvärrat den socioekonomiska ojämlikheten inom utbildning och fördjupat den digitala klyftan. I **rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti**⁴² uppmanas medlemsstaterna att garantera faktisk och kostnadsfri tillgång till utbildning och skolbaserade aktiviteter för behövande barn, det vill säga barn som löper risk att drabbas av fattigdom eller social utestängning. Dessutom efterlyses i EU:s strategi för barnets rättigheter⁴³ och i **strategin för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030** en inkluderande och tillgänglig utbildning av god kvalitet.
13. I **den europeiska kompetensagendan**⁴⁴ fastställs åtgärder för att hjälpa enskilda och företag att utveckla fler och bättre färdigheter och dra nytta av dem genom att stärka hållbar konkurrenskraft och bygga upp resiliens för att reagera på kriser baserat på lärdomarna från covid-19-pandemin.
14. **Policyprogrammet för det digitala decenniet 2030**⁴⁵ och **Europeisk förklaring om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet**⁴⁶ omfattar en plan för att en inkluderande, människocentrerad digital omställning av EU:s samhälle och ekonomi ska uppnås till 2030. Detta omfattar en ram för styrning och rapportering tillsammans med medlemsstaterna, som en del av policyprogrammet för det digitala decenniet, för att relevanta mål på unionsnivå för det **digitala decenniet** ska uppnås, däribland samhällsomfattande konnektivitet (gigabitbredband för alla och 5G överallt, även i landsbygdsområden). Med de här initiativen vill man försöka motverka de befintliga digitala skillnaderna vad gäller konnektivitet och kompetens genom att främja åtgärder och införa nödvändiga riskreducerande åtgärder.

⁴¹ Fem jämställdhetsstrategier antogs 2020 och 2021 som steg på vägen mot en jämlikhetsunion: Jämställdhetsstrategi för 2020–2025. Jämlikhetsstrategin för hbtqi-personer 2020–2025. EU:s handlingsplan mot rasism 2020–2025. EU:s strategiska ram för romers jämlikhet, inkludering och deltagande 2020–2030. EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2021–2030.

⁴² Rådets rekommendation (EU) 2021/1004 av den 14 juni 2021 om inrättande av en europeisk barngaranti (EUT L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁴³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *EU:s strategi för barnets rättigheter*, COM(2021) 142 final, 24.3.2021.

⁴⁴ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft*, COM/2020/274 final, 1.7.2020.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030 av den 14 december 2022 (EUT L 323, 19.12.2022, s. 4).

⁴⁶ EUT C 23, 23.1.2023, s. 1.

15. Med de här initiativen betonas att framgångsrik digital utbildning handlar om att skapa fler och bättre möjligheter för lärande och undervisning för alla i den digitala tidsåldern. Med hjälp av digitala lösningar har utbildningssystemen i EU under de senaste åren blivit tillgängligare. I en snabbt föränderlig värld är det dock avgörande att fortlöpande kunna förbättra utbildningens ändamålsenlighet och effektivitet och stödja nya undervisnings- och inlärningsstrategier, bland annat med hjälp av befintliga och nya digitala lösningar.
16. **I rådets slutsatser om digital utbildning i Europas kunskapssamhällen⁴⁷** framhålls att den utbredda spridningen av digital teknik och tillgång till internet skapar nya möjligheter till inkluderande utbildning av hög kvalitet i Europa. Digital utbildning som en integrerad del av inkluderande utbildning av hög kvalitet kan komplettera personlig undervisning och bidra till förbättrad tillgång till utbildningsinnehåll och pedagogik, ökad social delaktighet och ett mer ändamålsenligt tillägnande av kompetens, vilket främjar en framgångsrik utbildning för alla.
17. Samtidigt kommer ny teknik snabbt in i lärandemiljöer, såsom artificiell intelligens, vilket medför möjligheter men också risker, exempelvis för cybersäkerheten. Det är därför viktigt att hjälpa utbildningsinstitutioner och lärare att utveckla bättre förståelse för sådana verktyg och hur de på ett tryggt och säkert sätt skulle kunna använda dem till nytta för undervisning och inläring. **Strategin för artificiell intelligens⁴⁸, EU-strategin för data⁴⁹, förslaget till rättsakt om artificiell intelligens⁵⁰, förordningen om digitala tjänster⁵¹ och Etiska riktlinjer för lärare för användning av artificiell intelligens och data i undervisning och lärande⁵²**, liksom den föreslagna europeiska ramen för digital identitet⁵³, är alla relevanta för utbildningssektorn och hur man kan använda digital teknik i praktiken. Samtidigt ökar handlingsplanen för digital utbildning medvetenheten om cybersäkerhet bland enskilda, särskilt bland barn och ungdomar, och i organisationer, särskilt små och medelstora företag. Utbildning och informationsåtgärder kommer inte bara att skydda mot cyberhot utan kommer också att bidra till utveckling och diversifiering av arbetskraften inom cybersäkerhet, och på så sätt komplettera insatserna från EU-akademien för cyberkompetens.
18. I ett livslångt perspektiv är användningen av digital teknik för att förbättra tillgången till och kvaliteten på undervisning och lärande av avgörande betydelse för alla sektorer och på alla nivåer av utbildning, från tidig ålder till vuxenutbildning, inbegripet äldre människor.

⁴⁷ EUT C 415, 1.12.2020, s. 22.

⁴⁸ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Artificiell intelligens för Europa*, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

⁴⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *En EU-strategi för data*, COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

⁵⁰ COM(2021) 206 final.

⁵¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) (EUT L 277, 27.10.2022, s. 1).

⁵² Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur, *Ethical guidelines on the use of artificial intelligence (AI) and data in teaching and learning for educators* (inte översatt till svenska), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/153756>.

⁵³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_sv.

19. I rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft⁵⁴ föreslås en moderniserad EU-vision för yrkesutbildningen, bland annat när det gäller digitalisering och användning av blandat lärande. I Osnabrückdeklarationen om yrkesutbildning som en möjliggörande faktor för återhämtning och rättvis omställning till en digital och grön ekonomi⁵⁵ anges att digitalt lärande kan spela en viktig och kompletterande roll.
20. **Initiativet Europauniversitet**⁵⁶ stöder gränsöverskridande allianser mellan högre utbildningsanstalter, och främjar skapande och delning av digitalt innehåll för studerande, personal, forskare och medborgare. Nätbaserat och blandat lärande stöder de europeiska universitetens mål att öka de studerandes och personalens mobilitet, ge flexibla utbildningsvägar och öka tvärvetenskapliga metoder för att koppla ihop studenter och personal med den offentliga och privata sektorn.
21. **Rådets rekommendation om kompetenshöjningsvägar: Nya möjligheter för vuxna**⁵⁷ syftar till att ge lågutbildade vuxna flexibla möjligheter att förbättra sina grundläggande färdigheter och öka sin kompetens, däribland digitala färdigheter som är relevanta för arbetsmarknaden och ett aktivt deltagande i samhället. Detta kan genomföras i praktiken genom att man tillhandahåller utbildning i lämpliga lärmiljöer där kvalificerade lärare och utbildare tillämpar specifika undervisningsmetoder för vuxna och utnyttjar potentialen i digitalt lärande.
22. **I rådets slutsatser om europeiska lärare och utbildare inför framtiden**⁵⁸ erkänns att lärare, utbildare och skolledare är en oumbärlig drivkraft för utbildningen. De ska vara involverade i utformningen av utbildningspolitiken, med självständighet att tillämpa denna politik i praktiken. De behöver dock stöd av en övergripande strategi för grundläggande utbildning, introduktion och kontinuerlig fortbildning.
23. **I rådets rekommendation om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning**⁵⁹ rekommenderas metoder för blandat lärande inom programmen för grundläggande lärarutbildning och fortsatt yrkesmässig utveckling. Där rekommenderas också att utbildningspersonal ska få stöd i användningen av digitala verktyg och digitalt material, inbegripet kunskap om hur man på ett säkert och etiskt sätt kan arbeta i digitala miljöer.
24. **I rådets rekommendation om lärande inför den gröna omställningen och hållbar utveckling**⁶⁰ betonas vikten av utbildarnas digitala kompetens och av digital infrastruktur och digitala verktyg och resurser som stärker undervisning och lärande för hållbarhet.
25. Det är därför avgörande att lärare behandlas som de viktigaste personerna i en framgångsrik digital omställning inom utbildning. Som de viktigaste personerna i denna process måste de vara nära involverade och rådfrågas i samband med införandet

⁵⁴ Rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1).

⁵⁵ Antagen den 30 november 2020.

⁵⁶ [Initiativet Europauniversitet | Det europeiska området för utbildning \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eu-education/initiative-european-university_en)

⁵⁷ Rådets rekommendation av den 19 december 2016 om kompetenshöjningsvägar – nya möjligheter för vuxna (EUT C 484, 24.12.2016, s. 1).

⁵⁸ EUT C 193, 9.6.2020, s. 11.

⁵⁹ Rådets rekommendation av den 29 november 2021 om strategier för blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning (EUT C 504, 14.12.2021, s. 21).

⁶⁰ Rådets rekommendation av den 16 juni 2022 om lärande för den gröna omställningen och hållbar utveckling (EUT C 243, 27.6.2022, s. 1).

av digital teknik, och de måste också ha de nödvändiga färdigheter och den kompetens som krävs.

26. Denna rekommendation respekterar till fullo principerna om subsidiaritet och proportionalitet. Medlemsstaterna beslutar i enlighet med sina nationella omständigheter hur de genomför rekommendationen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

1. Genom en myndighetsövergripande strategi och tillsammans med de främsta berörda parterna komma överens om en nationell strategi för digital utbildning och digitala färdigheter, som tas fram eller uppdateras i enlighet med principerna i denna rekommendation, och övervaka dess ändamålsenlighet och effekt. Inom ramen för sin nationella strategi bör medlemsstaterna särskilt göra följande:
 - 1.1. På ett integrerat sätt fastställa nationella mål för den digitala omställningen av utbildningssystemen och utvecklingen av digitala färdigheter, och säkerställa att de regelbundet ses över och uppdateras.
 - 1.2. Anpassa de nationella mål som avses i punkt 1.1 till de strategiska prioriteringarna i handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027 och målen på unionsnivå i policyprogrammet för det digitala decenniet.
 - 1.3. Fastställa ambitiösa nationella mål för de viktigaste möjliggörande faktorerna i enlighet med denna rekommendation och med de nationella målen för den digitala omställningen av utbildningssystemen.
 - 1.4. Övervaka framstegen med att uppnå de nationella mål som avses i punkt 1.3 och regelbundet offentliggöra rapporter, inklusive erfarenheter och rekommendationer för förbättringar.
 - 1.5. Genomföra regelbundna utvärderingar av effekterna av politik och praxis för den digitala utbildningen, inbegripet om läranderesultat, tillgänglighet och inkludering, rättvisa och välbefinnande, i ett perspektiv av livslångt lärande, och bedriva forskning i dessa ämnen.
2. Öka effektiviteten, ändamålsenligheten och resiliensen hos politiken för digital utbildning genom att främja synergier och samordning på alla förvaltningsnivåer och säkerställa en myndighetsövergripande strategi som omfattar flera berörda parter. Medlemsstaterna bör särskilt göra följande:
 - 2.1. Anordna regelbundna dialoger mellan de olika delar av förvaltningen som är involverade i digital utbildning på lämpliga nivåer i enlighet med de nationella utbildningssystemens struktur, för att på så sätt säkerställa anpassning, utnyttja av synergifördelar och förebygga dubbla utgifter.
 - 2.2. Säkerställa ett strukturerat deltagande av berörda parter och arbetsmarknadens parter i utformningen, genomförandet och utvärderingen av politiken för digital utbildning, däribland aktivt deltagande av dem som saknar formella företrädande organ, såsom föräldrar och studenter, inbegripet från olika socioekonomiska, åldersmässiga, sektoriella och regionala sammanhang.
 - 2.3. Upprätta hållbart samarbete och utbyte med den privata sektorn och teknikleverantörer, inbegripet leverantörer av utbildningsteknik, små och medelstora företag och uppstarts företag, för att utveckla lösningar som återspeglar unionens värden och principer, inbegripet digital suveränitet, interoperabilitet, säkerhet, dataskydd och insyn samt hållbar användning av sällsynta resurser och energi för digitala ändamål, genom att
 - 2.3.1. stödja forskning, utveckling och testning av digitala utbildningsverktyg och digital utbildningsteknik, inbegripet sådana som bygger på ny teknik som utvidgad verklighet, virtuell verklighet, förstärkt verklighet, artificiell intelligens, robotteknik och metaversum,

- 2.3.2. främja offentlig-privata partnerskap för utveckling och spridning av digitala utbildningslösningar när så är lämpligt,
- 2.3.3. ge incitament till forskning om digitala utbildningslösningars kvalitet, inkludering, tillgänglighet och inverkan, inbegripet dem som bygger på ny teknik.
- 2.4. Engagera sig i ömsesidigt lärande, utbyte och samordning av praxis, även mellan olika politikområden, på europeisk och internationell nivå, i syfte att hitta gemensamma lösningar i fråga om gränsöverskridande utmaningar.
- 3. Säkerställa digital utbildning för all undervisande personal och annan personal och främja kapacitetssupplevering inom utbildningsinstitutionerna. Medlemsstaterna bör särskilt göra följande:
 - 3.1. Säkerställa att alla lärare och all undervisande personal får stöd när det gäller att integrera digital teknik i sin pedagogik, nämligen att använda digital teknik för undervisning, lärande och bedömning. Det stödet ska särskilt utformas så att
 - 3.1.1. lärare involveras i institutionella beslut om hur digital utrustning ska integreras i undervisning och lärande och hur digitalt utbildningsinnehåll ska väljas ut,
 - 3.1.2. obligatorisk digital pedagogik införs i alla grundläggande utbildningsprogram för blivande lärare och så att de som tillhandahåller dessa program får nödvändiga resurser och nödvändig utrustning för detta ändamål, och samarbete sker på EU-nivå om utarbetande av kursplaner och genomförande och bedömning av digital pedagogik för lärare,
 - 3.1.3. det säkerställs att alla verksamma lärare och annan undervisningspersonal regelbundet får tillfälle och tid att genom kontinuerlig fortbildning utveckla och uppdatera sina digitala färdigheter,
 - 3.1.4. flexibla, tillgängliga och innovativa former av digital kompetensutveckling erkänns och uppmuntras, såsom nätbaserad utbildning, korta kurser som ger mikromeriter, nationella och internationella personalutbyten, ömsesidigt lärande och digital fortbildning genom samverkansprojekt, nätverk och praktik- och forskningsgemenskaper,
 - 3.1.5. möjligheter till utveckling av digital pedagogik genom Erasmus+ lärarakademier utnyttjas,
 - 3.1.6. behovet av digitalt välbefinnande återspeglas i undervisnings- och lärandeprocessen och i utformningen av stödjande digitala undervisnings- och inlärningsmetoder och miljöer.
 - 3.2. Uppmuntra utbildningsinstitutioner att främja den digitala omställningen av utbildningen genom att
 - 3.2.1. främja kapacitetssupplevering och användning av ramar och självbedömningsverktyg som Selfie (självskattningsverktyg som är utformat för att hjälpa skolor att integrera den digitala tekniken i undervisning, lärande och bedömning, utifrån ramen DigCompOrg för skollära), Selfie for Teachers (utifrån ramen DigCompEdu) och HEInnovate (självbedömningsverktyg för högre utbildningsanstalter), för att fastställa institutionella behov och mål för digital omställning och kompetensutveckling,
 - 3.2.2. inkludera kriterier för möjliggörande faktorer för digital utbildning i interna och externa kvalitetssäkringsprocesser för utbildningsinstitutioner,

- 3.2.3. hjälpa ledare för utbildningsinstitutioner att genomföra den digitala omställningen, inbegripet genom att erbjuda kontinuerlig fortbildning,
- 3.2.4. främja ökad evidensbaserad användning av god praxis genom att ge erkännande åt institutioner som är föregångare och har förbättrat undervisning och inläring genom innovation och digital teknik, och stödja ömsesidiga utbyten,
- 3.2.5. uppmuntra till kontinuerlig dialog mellan utbildningsinstitutioner och näringslivet om utvecklings- och utbildningsbehov och möjligheter, erfarenhetsutbyte och återkoppling om produkter och teknik som används inom undervisning och lärande,
- 3.2.6. säkerställa att alla skolor har tillgång till administratörer inom IKT och digital pedagogik som hjälper lärare och elever att välja ut, ändamålsenligt införa, hantera och underhålla digitala enheter och verktyg för undervisning, lärande och bedömning,
- 3.2.7. vidta omfattande åtgärder för att hantera cybersäkerhet inom alla utbildningsinstitutioner, uppmuntra all personal att genomgå cybersäkerhetsutbildning, öka medvetenheten om cybersäkerhet bland de studerande och säkerställa en robust säkerhetspolitik och åtkomstkontroll samtidigt som man fullt ut utnyttjar moderna tekniska lösningar såsom kryptografi och autentisering.
- 4. Främja rättvisa och resultatnriktade investeringar i resilient och inkluderande digital utbildning av god kvalitet. Medlemsstaterna bör särskilt göra följande:
 - 4.1. Öka effektiviteten och effekterna av utgifterna för konnektivitet, utrustning, infrastruktur, digitala verktyg och innehåll genom att
 - 4.1.1. samordna upphandlingsförfaranden för att där så är möjligt dra nytta av stordriftsfördelar, men samtidigt möjliggöra flexibilitet för utbildningsinstitutionernas särskilda behov, och även beakta behovet av hållbarhet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, på EU-nivå samarbeta om standarder och specifikationer som kan användas för frågor som upphandling på område digital utbildning,
 - 4.1.2. beakta alternativa strategier för investering, däribland offentlig-privata partnerskap, donationsprogram, renovering av begagnad utrustning, och i förekommande fall översättning och återanvändning av digitalt utbildningsinnehåll från andra medlemsstater,
 - 4.1.3. erbjuda anpassat stöd, sakkunskap och know-how, exempelvis i form av offentlig-privata partnerskap, rådgivningsorgan eller *steering/clearing houses*, för att utbildningsinstitutionerna ska kunna välja rätt digitala utbildningslösningar som är anpassade efter deras undervisnings- och lärandebehov och hantera digital säkerhet, tillgänglighet, datasekretess och digitalt välbefinnande på ett strategiskt sätt,
 - 4.1.4. säkerställa att investeringar i ny digital utrustning, infrastruktur, verktyg och innehåll åtföljs av motsvarande utbildning.
 - 4.2. För att ge lika tillgång för alla studerande säkerställa tillräckliga investeringar i
 - 4.2.1. höghastighetsinternet för att få 100 % gigabit-uppkoppling eller snabbare hos alla utbildningsinstitutioner och undanröja regionala och socioekonomiska skillnader genom att använda många olika tekniker och alternativ, fiber, 5G och satellit, i enlighet med målen på unionsnivå i policyprogrammet för det digitala decenniet,

- 4.2.2. uppgradera digital klassrumsutrustning och säkerställa att alla lärare och all undervisningspersonal har tillgång till personliga enheter (stationära datorer, bärbara datorer eller plattor) för att utveckla sina pedagogiska metoder,
- 4.2.3. säkerställa att alla elever har tillgång till personliga enheter på skolan och att dessa tillgodoser deras särskilda behov och att all utrustning regelbundet servas och underhålls,
- 4.2.4. digitalisera undervisnings- och inlärningsmaterial och utveckla modernt, tillgängligt digitalt utbildningsinnehåll av god kvalitet, som anpassas efter läroplanen och god pedagogisk praxis,
- 4.2.5. införa och integrera relevanta centraliserade tjänster, däribland via molnlösningar, såsom virtuella system för lärande och administration (inbegripet säkra kommunikations- och samarbetsverktyg, förvaringsplatser för utbildningsinnehåll, klassrumssituationer och digital bedömning) i alla utbildningsinstitutioner, samtidigt som deras interoperabilitet, sekretess och datasäkerhet garanteras,
- 4.2.6. säkerställa inkluderande utbildning genom att trygga tillgången till digitalt utbildningsinnehåll och teknik för elever och lärare med funktionsnedsättning och tillhandahålla specialutrustning och lösningar för elever med särskilda utbildningsbehov, med hänsyn till den befintliga unionsrätten om tillgänglighet, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102⁶¹ och (EU) 2019/882⁶².

HÄRIGENOM VÄLKOMNAS KOMMISSIONENS AVSIKT ATT GÖRA FÖLJANDE:

1. Stödja genomförandet av denna rekommendation genom högnivågruppen om digital utbildning och digitala färdigheter som ska inrättas genom kommissionens beslut.

Stödja ändamålsenlig fortsättning och funktion för högnivågruppen som inrättades för den strukturerade dialogen med medlemsstaterna i syfte att ge vägledning om viktiga strategiska frågor som tas upp i denna rekommendation. Gruppen kan inrätta tekniska undergrupper, bland annat om bedömning och certifiering av digitala färdigheter, utveckling av kursplaner och kvalitetskrav för verktyg och innehåll för digital utbildning. Detta arbete bör säkerställa överensstämmelse och komplementaritet med det arbete som utförs av högnivågruppen för utbildning⁶³ och av styrelsen för Europas digitala decennium⁶⁴.

2. Främja utbytet av bästa praxis, ömsesidigt lärande och samarbete med berörda parter om digital utbildning. Framför allt avser kommissionen att göra följande:

- 2.1. Möjliggöra utbyte av bästa praxis, nätverk och ömsesidigt lärande mellan medlemsstaterna, beslutsfattare, yrkesutövare och berörda parter från den privata och offentliga sektorn med hjälp av befintliga verktyg, plattformar och grupper:

⁶¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer (EUT L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁶² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁶³ Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) (EUT C 497, 10.12.2021 s. 1).

⁶⁴ Kommissionens beslut av den 11 oktober 2022 om inrättande av en expertgrupp – Styrelsen för Europas digitala decennium – C(2022) 7141.

Arbetsgruppen för digital utbildning – inläring, undervisning och bedömning (Delta), Salto-resurscentrumet för digitala frågor Europa, Europeiska skolutbildningsplattformen, inklusive eTwinning, webbplattformen för vuxenutbildning i Europa (Epale), Better Internet for Kids-plattformen, tekniska stödprojekt, inbegripet genom att främja plattformen för digital utbildning som främsta ingångspunkt för digital utbildning i unionen.

- 2.2. Främja samarbete med berörda parter, däribland leverantörer av programvara och hårdvara, om digital infrastruktur och digitala verktyg och hållbar användning av dessa i utbildning, samtidigt som unionens värden och principer om integritet, dataskydd och interoperabilitet främjas.
- 2.3. Stärka det internationella samarbetet om möjliggörande faktorer för digital utbildning och digitala färdigheter.

3. Stödja digital utbildning för lärare, undervisnings- och stödpersonal och utbildningsinstitutioner. Framför allt avser kommissionen att göra följande:

- 3.1. Genom Erasmus+ stödja mobilitet i syfte att erbjuda kompetensutveckling för lärare, undervisnings- och stödpersonal och utbildningsinstitutioner när det gäller att använda digital teknik i undervisning, lärande och administration, även vad gäller den snabbt föränderliga kapaciteten hos ny teknik.
- 3.2. Främja verktyg som DigCompEdu och Selfie for Teachers, och stödja samarbete om utveckling och tillhandahållande av kurser i digital pedagogik inom den grundläggande lärarutbildningen och kontinuerlig fortbildning.
- 3.3. Främja införandet av de etiska riktlinjerna för användning av artificiell intelligens och data i undervisning och lärande för att hjälpa lärare i grundskola och gymnasium att på ett ändamålsenligt sätt integrera artificiell intelligens och data i skolutbildningen, och utifrån dessa ta hänsyn till konsekvenserna av missbruk av ny teknik som generativ artificiell intelligens och motverka riskerna.

4. Stödja resultatinriktade investeringar i infrastruktur och tjänster för digital utbildning genom nationell finansiering och unionsfinansiering, och stärka beläggen för ändamålsenligheten och effektiviteten i politik och verktyg för digital utbildning. Framför allt avser kommissionen att göra följande:

- 4.1. Stödja medlemsstaternas investeringar i viktig digital utbildningsinfrastruktur (däribland konnektivitet, utrustning, verktyg och digitalt innehåll) genom unionsfinansiering, och stärka kopplingarna mellan unionens befintliga politik och finansieringsinstrument, finansieringsprogram och nationella och regionala strategier för digital utbildning och digitaliseringen av skolan.
- 4.2. Mot bakgrund av den snabba tekniska utvecklingen, i samarbete med medlemsstaterna och berörda parter, stödja utvecklingen av riktlinjer och kvalitetskrav för tillgängligt, välutformat digitalt utbildningsinnehåll av god kvalitet och virtuella lärmiljöer och verktyg (såsom fristående inlärnings- och administrationssystem och tillämpningar) för att hjälpa utbildningssystemen att systematiskt utvärdera sin kvalitet, säkerhet, tillförlitlighet och driftssäkerhet, nytta och inkludering.
- 4.3. Stödja medlemsstaterna och teknikleverantörerna med att hantera interoperabilitetsutmaningar kopplade till digitala utbildningsplattformar och tjänster inom olika utbildningssektorer.

- 4.4. Öka forskningssamordningen, främja evidensbaserad utökning av bästa praxis och stöd, via Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och Erasmus+, forskning, utveckling och spridning av digitala lösningar för undervisning, lärande och bedömning, och testning av effekten på bättre läranderesultat och rättvisa.
- 4.5. Stödja medlemsstaterna med att utveckla ändamålsenlig och effektiv politik för digital utbildning genom att förbättra evidens, utvärdering och analys av denna politik genom Learning Lab för investeringar i god utbildning, och ge riktad vägledning och tekniskt stöd genom instrument för tekniskt stöd.
- 4.6. Underlätta utbyten av nationella strategier och bästa praxis om ändamålsenlig upphandling av digital utrustning och infrastruktur för utbildningsinstitutioner, bland annat genom nätverket för nationella rådgivningstjänster om digital utbildning.
- 4.7. Stödja den digitala omställningen av medlemsstaternas utbildningsmeriter, särskilt genom den fortsatta utbyggnaden av infrastrukturen för europeiska digitala lärandeintyg.
5. **Förbättra insynen i och utvärdera framstegen med genomförandet av digital utbildning. Framför allt avser kommissionen att göra följande:**
 - 5.1. Bidra till att bygga upp jämförande uppgifter om de främsta möjliggörande faktorerna för digital utbildning i hela unionen genom att vart tredje år genomföra en undersökning om *digital utbildning i Europa* i medlemsstaterna, med utgångspunkt i och med vidareutveckling av Europeiska skolundersökningsprojektet: IKT i utbildning, i syfte att samla in ett första omfattande dataset senast 2025.
 - 5.2. Övervaka och rapportera om framstegen med de faktorer som möjliggör digital utbildning, med beaktande av medlemsstaternas nationella strategier, inom ramen för det europeiska området för utbildning, såsom utbildningsöversikten.
 - 5.3. Stödja medlemsstaternas deltagande i internationella undersökningar som ger jämförande data om lärares beredskap för digital utbildning, särskilt OECD:s internationella undersökning om undervisning och lärande.
 - 5.4. Se över de framsteg som gjorts med genomförandet av denna rekommendation och rapportera till rådet senast fem år efter antagandet.

Utfärdad i Strasbourg den

*På rådets vägnar
Ordförande*